

*Oliën ook voor de
“De lekstroomdraaiers” ?*

Wie zijn wij?

- www.hout-olie.nl
- www.houtstudio-maarten.nl

Netwerk huidige dealers

Vandaag

Wat gaan we doen?

(inhoudsopgave)

- Afwerken: vernissen of oliën?
- Ingrediënten (oliesoorten, oplosmiddelen, siccatieven e.d.)
- Productie
- Producten
- Pauze
- Glans
- De vergelijking
- “Praktijk”
- Problemen en fouten, Fabels en feiten

Afwerken; waarom, **Waar**mee?

	Vernis	Beits	Olie
Binnen en buiten te gebruiken?	Ja	Ja	Ja
Mogelijke glansgraad?	Mat tot hoogglans	Mat tot hoge zijdeglans	Mat tot hoge zijdeglans
Hoeveel tijd kost het afwerken?	Veel	Relatief weinig	Weinig
Hoeveel tijd kost het onderhoud (per keer)?	Veel	Relatief weinig	Weinig
Hoe vaak moet er onderhoud gepleegd worden?	Weinig	Regelmatig	Vaak
Milieuvriendelijk?	Meeste niet	Meeste niet	Meeste wel
Impregnerend?	Nee	Matig	Ja
Bouwt het een laag op?	Ja	Ja	Nee
"Werkt" het met het hout mee?	Weinig tot niet	Beperkt	Ja
Is het slijtvast?	Ja	Nee	Nee / N.v.t.
Voedselveilig?	Nee	Meeste niet	Sommige soorten wel

Nieuw: Vernisolie

	Vernis	Olie	“Vernisolie”
Binnen en buiten te gebruiken?	Ja	Ja	Ja
Mogelijke glansgraad?	Mat tot hoogglans	Mat tot een hoge zijdeglans	Mat tot hoogglans
Hoeveel tijd kost het initieel afwerken?	Veel	Weinig	Vrij veel
Hoeveel tijd kost het onderhoud (per keer)?	Veel	Weinig	Gemiddeld
Hoe vaak moet er onderhoud gepleegd worde?	Weinig	Vaak	Weinig
Milieuvriendelijk?	Meeste niet	Meeste wel	Ja
Impregnerend?	Nee	Ja	Ja
Bouwt het een laag op?	Ja	Nee	Ja
"Werkt" het met het hout mee?	Weinig tot niet	Ja	Ja
Is het slijtvast?	Ja	Nee / N.v.t.	Ja
Sluit het vocht op / is het waterdicht?	Ja	Nee	Nee

Ingrediënten (inhoudsopgave)

- Weet je altijd wat er in het blikje zit?
- De belangrijkste ingrediënten:
 - Oliën
 - Oplosmiddelen
 - Siccatieven
 - Andere toevoegingen
- Laten we daar eens verder naar kijken...

Olie: soorten

- Lijnolie
- Tungolie
- Ssssst....
- Olijf olie
- Wonderolie / Ricinusolie / Ricineolie / Castor Oil / DHCO
- Zonnebloemolie, Walnootolie
- Paraffineolie, Sojaolie, ...

Olie: droging

- Zuurstof zorgt voor droging én afbraak
- Na 50 – 80 jaar is de olie volledig versteend
- Droging in het blik
- Relatief langzaam => Siccatief
- Pas op broei!
- Felle zon: breekt de verse olie af (kleven)
- Vochtige lucht: wateropname (porositeit en verkorte levensduur)
- Vrieskou: geen droging meer (ook niet bij stijgende temperatuur)

Lijnolie

➤ De vlasplant

Lijnolie

- Waarschijnlijk al gebruikt vanaf de 6^e eeuw
- Het olie slaan kwam pas eind 16^e eeuw
- Koud geslagen (handwarm is ook “koud geslagen”. Beste kwaliteit; laagste opbrengst)
- Warm geslagen / geperst
- Vroeger: Belegen lijnolie (> 3 maanden bezinken; nu gefilterd)
- Hoog impregnerend vermogen
- Lange tijd elastisch (50 tot 80 jaar bij correct gebruik)

Lijnolie

(Welke soorten zijn er zoal?)

- Rauwe Lijnolie
- Gekookte Lijnolie
- Dubbel Gekookte Lijnolie (lagere zuurgraad = minder agressief)
- Geraffineerde Lijnolie (Slijmstoffen “breken” op 250 graden C; bleekarde > lichte kleur)
- Standolie (Geraffineerd & ingedikt = minder vergelend, meest duurzaam)
- Gebleekte Lijnolie (Rauwe Lijnolie. Vroeger Zon, nu bleekarde. Vergeelt toch)
- Geblazen Lijnolie (Rauwe lijnolie verhit + siccatief + lucht = snel drogend = “Gekookte Lijnolie”)
- Verrijkte Gekookte Lijnolie (echt gekookte Lijnolie + Tungolie)

Productie: vroeger

- Productie: “Vroeger”
- Geslagen op de molen
- Gekookt “in de tuin”

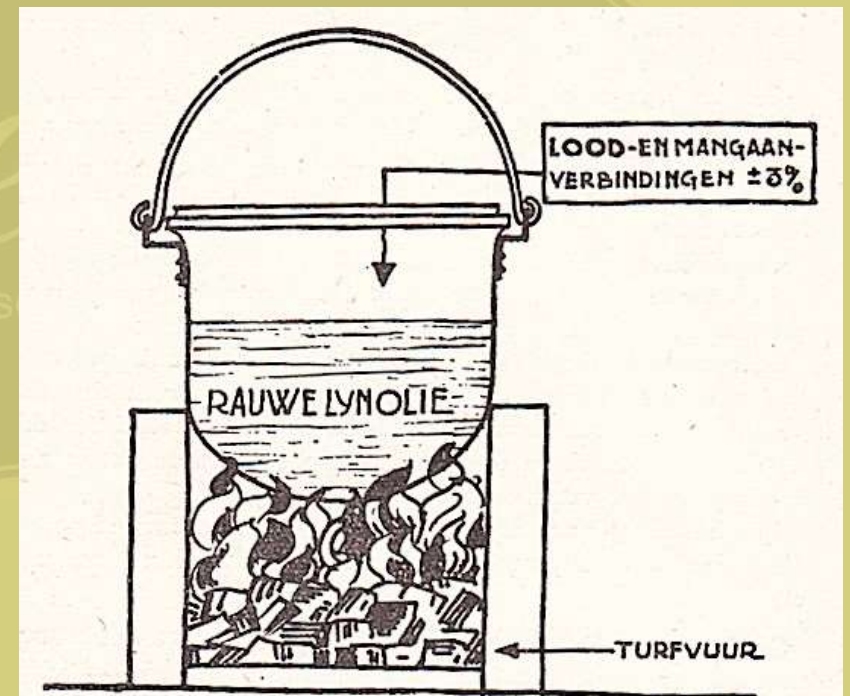

Fig. 7. Oliekoken volgens de oude methode.

- 1°. Langdurige verhitting.
- 2°. Hoge temperatuur.
- 3°. Donkergekleurde olie.

Productie: nu

Productie: nu

Productie: nu

Productie: nu

➤ TV-filmpje...

Productie: nu

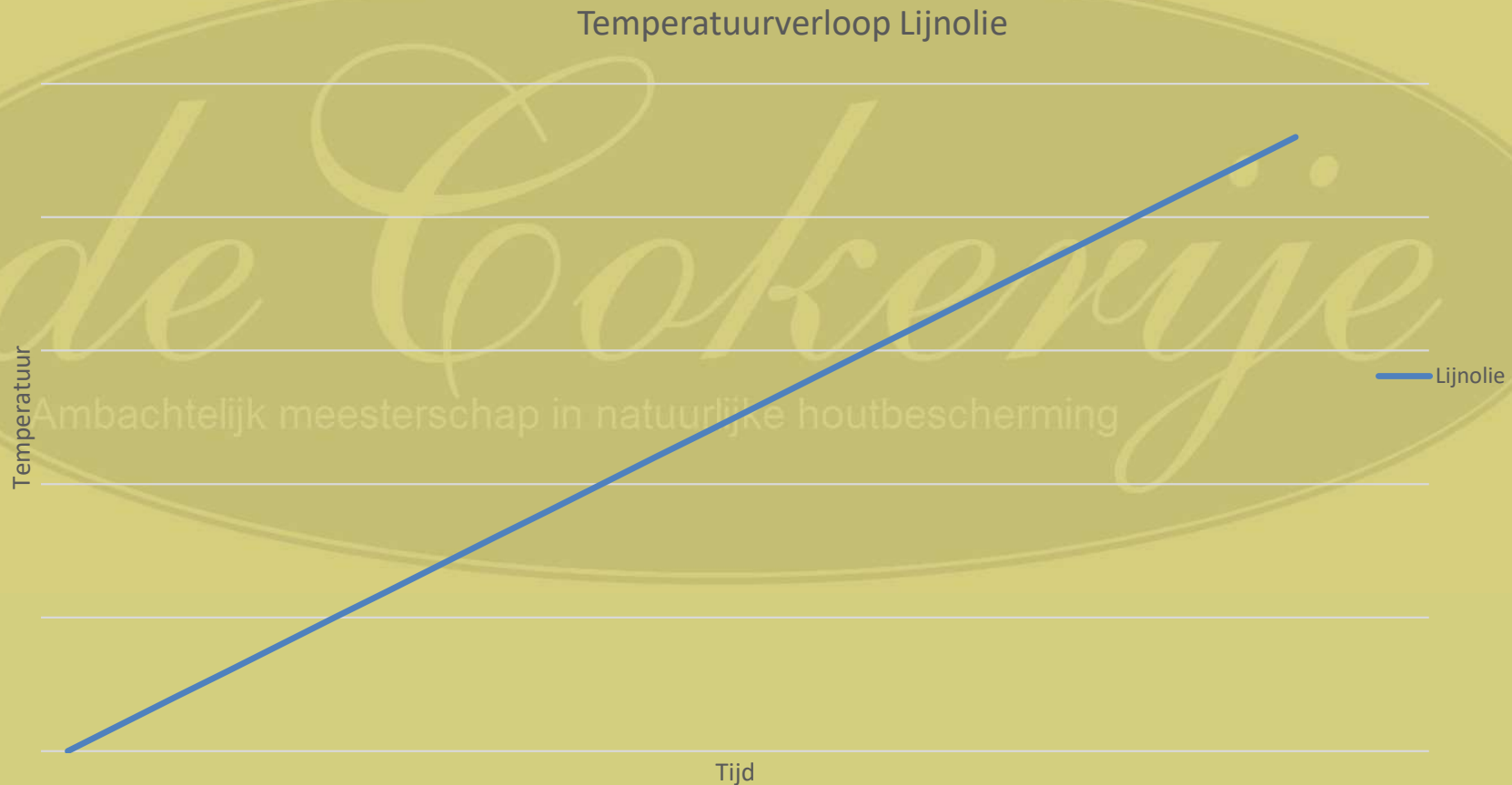

Productie: nu

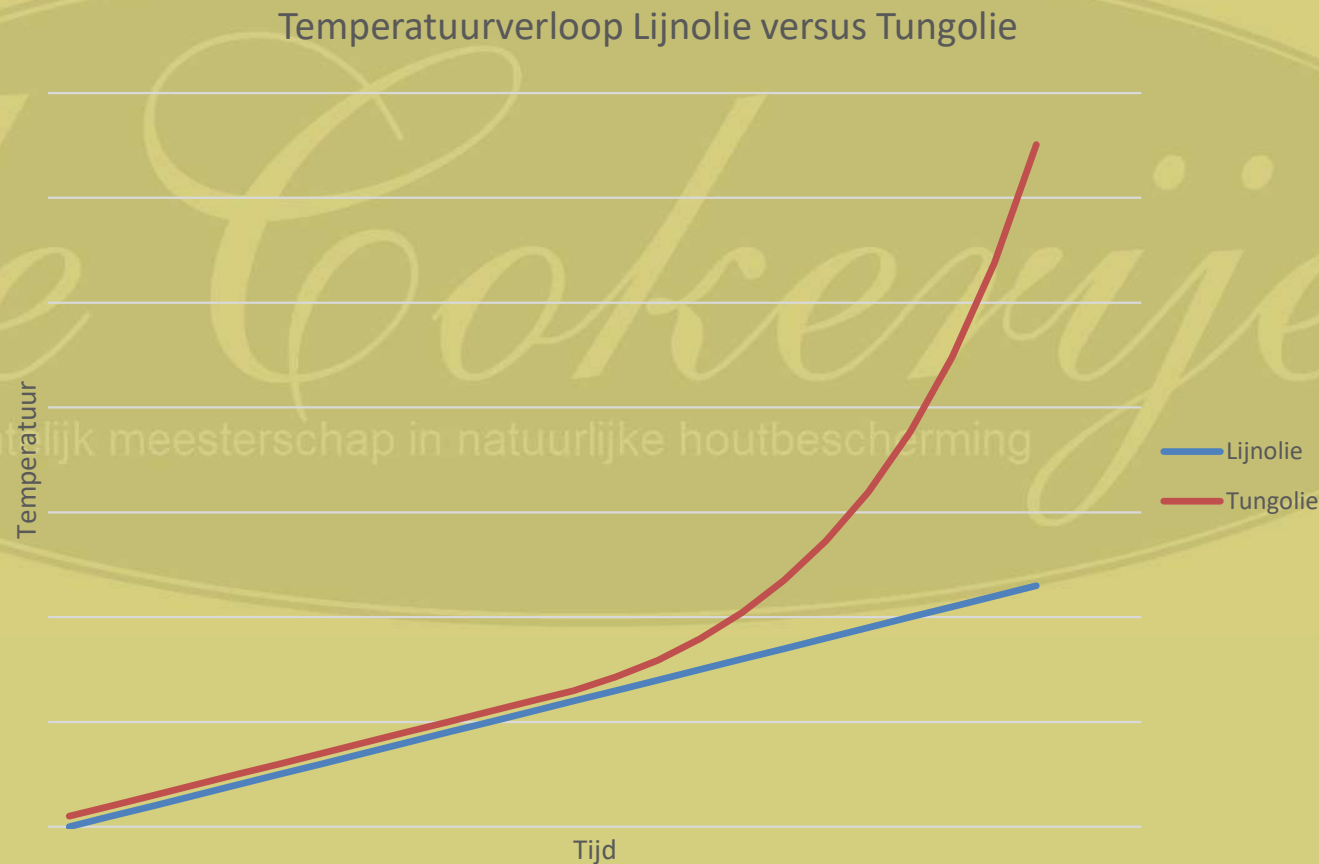
Lijnolie

- **Exotherm proces** (is een proces waarbij energie vrijkomt en wordt afgegeven aan haar omgeving .. In dit geval zelfverwarming)

Lijnolie & Tungolie

➤ Exotherm proces

Tungolie

➤ De Tungboom

Tungolie

➤ Productie

Tungolie

- Rauwe Tungolie
- Gekookte Tungolie

de Cookerij
Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Tungolie

- Sinds 400 voor Christus
- China, Argentinië, Paraguay
- Schepen, meubelen & de Chinese muur...
- Groeiend patina (niet vergelend of verdonkerend)
- Zeer goed bestand tegen chemicaliën
- Houtolie, verf, drukinkt, natuursteen e.d.

Oplosmiddelen

- Terpentin / Terpentijnolie / Gom...
- Terpentine
- Citrusolie / Lemon oil / ...

de Coakerij

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Oplosmiddelen

- Voor: Betere impregnatie
- Voor: We kunnen andere producten maken
- Tegen: Ongezond en milieubelastend
- Tegen: Stank heviger / blijft langer hangen
- Tegen: Meer lagen nodig
- Tegen: Geld

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Siccatieven

- ~~Lood~~
 - ~~Kobalt~~ (hoe gevaarlijk is dat?)
 - Mangaan/ Zirkonium
 - Alternatieven / Geen siccatief meer...
- Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming
- Lekker veel is lekker snel?

Overige ingrediënten...

- Oliën (Zonnebloem / Ricine-olie / ...)
- Hars
- Was
- Na de pauze kijken we naar Glans...

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Een paar van de overige producten...

- Levensduurverlenger
- Afbijt
- Houtworm bestrijder
- Stoplossbags
 - Vullen, Samenknijpen, Afsluiten
 - Geen zuurstof = geen droging
 - Olie, verf, vernis, ...
 - Filmpjes...

Thomas Schunk

Woodworker

de

Amba

de

Vragen?

Glans...

Glans...

Danish Oil: de vergelijking...

Rustins & deCokerije

Danish Oil: de vergelijking...

Danish Oil	Rustins	deCokerije
Internetprijzen	€ 25,50 tot € 39,85	€ 34,95
Verbruik	circa 13 m2 / liter	circa 18 m2 / liter
Percentage oplosmiddel conform VIB	70 – 90 %	10%

Issued: 31/07/04

Revision No: 2

1. IDENTIFICATION OF THE SUBSTANCE / PREPARATION AND OF THE COMPANY / UNDERTAKING

Product name: DANISH OIL

Product code: DANO

Synonyms: DANISH OIL

Use / description of product: Flammable. Liquid.

Company name: Rustins Ltd

Exterior wood requires a minimum of 3 coats applied liberally with a brush and **not wiped off**. To improve the penetration and durability dilute the first coat 20% with white spirit. Exterior wood will require **regular re-oiling**, especially on horizontal surfaces and in very exposed conditions. **Oak and Softwoods** are prone to weather-staining caused by moisture activating mould spores present naturally in the wood. Always

Emergency tel: +44 (0)208 205 8709

2. COMPOSITION / INFORMATION ON INGREDIENTS

Hazardous ingredients: METHANOL <1%

CAS: 67-56-1

EINECS: 200-659-6

[F] R11; [T] R23/24/25; [T] R39/23/24/25

- NAPHTHA (PETROLEUM) HYDROTREATED HEAVY 70-90%

CAS: 64742-48-9

EINECS: 265-150-3

[Xn] R65; [Xi] R66; [-] R67

Danish Oil: de vergelijking...

Danish Oil	Rustins	deCokerije
Internetprijzen	€ 25,50 tot € 39,85	€ 34,95
Verbruik	circa 13 m2 / liter	circa 18 m2 / liter
Percentage oplosmiddel conform VIB	70 – 90 %	10%
1e laag	100% - 70% = 30% olie	100% - 10% = 90%
na 2 lagen	60%	180%
Aantal lagen	3 tot 4 (reken met 3,5)	1 tot 2 (reken met 1,2)
Prijs per 20 m2	(20 m2 / 13 m2) * 3,5 lagen * € 25,50	(20 m2 / 18 m2) * 1,2 lagen * € 27,95
	€ 137,31	€ 38,44
Arbeidstijd	300%	100%
Doorlooptijd	3-4 dagen	1-2 dagen

Praktijk: Levensduur...

- Ingrediënten
- Oplosmiddelen
- Siccatieven
- Weersomstandigheden bij aanbrengen
- Mate van belasting
- UV / Pigmenten

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Praktijk: Wanneer oliën?

- Als het hout in goede conditie is...
- Als het hout voldoende droog is...
- Bij de juiste weersomstandigheden...
- Na de juiste voorbereiding...

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Praktijk: Voorbereiding...

- Schoonmaken (Lijnoliezeep)
- Ontgrijzen & vlekken (Oxaalzuur)
- Schuren voor de 1^e laag?
- Op kleur brengen?
- Houtvochtigheid?
- Wacht op lekker weer

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Praktijk: Aanbrengen...

- Rondom of enkelzijdig behandelen? (Blog gelezen?)
- Kwast / Roller / Spuiten / Doek / ...?
- Verdunnen en zo ja hoeveel? (Blog gelezen?)
- Dun aanbrengen
- Intrekken: hoe lang?
- Uitpoetsen!
- Doeken uithangen!

Praktijk: Aanbrengen...

- Ventileren!
- Droogtijd tussen de lagen?
- Schuren tussen de lagen?
- Hoeveel lagen?
- Kops hout versus langshout?

de Boersemeijer
Aanbachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Praktijk: Onderhoud...

- Hoe vaak?
- Schoonmaken?
- Schuren?
- Ontgrijzen? (eerder onderhoud plegen)
- Hoe beschadigingen bijwerken?
- Compleet behandelen of alleen een lapje?

Congratulations

Helpdesk

- Ik krijg rimpels!
- Er komen koffievlekken in mijn werkblad!
- Mijn aanrecht wordt zwart rond de kraan!
- Mijn Grenen vloer wordt geel!
- Mijn mooie tuinhuis wordt na jaren zwart!
- Mijn olie wordt troebel met de kerst!
- Die olie droogt veel te langzaam!

Help!

- Ik heb zoveel lagen nodig!
- Mijn schutting wordt grijs!
- De rest van mijn olie droogt helemaal in!
- Mijn tafel wordt ruw door aanbrengen van de olie!
- Is die olie van u wel watergedragen?

Ambachtelijk meesterschap in natuurlijke houtbescherming

Help!

➤ Een voorbeeldje uit de praktijk...

Beste Ron,

De vloer is helaas niet gelukt. Ik heb deze volgens de gebruiksaanwijzing geschuurd en vervolgens eerst in de impregneerolie gezet en daarna van 2 lagen Teakolie voorzien. Op de foto zie je dat er nu allemaal puntjes op zitten. Het lijkt wel of de teakolie en de impregneerolie op elkaar reageren. Daarnaast is de bovenlaag heel zwak; als ik een stoel verzet zit er direct een kras op de vloer...

Ambachtelijk me

Fabels en feiten...

- Aan Gekookte Lijnolie voeg je siccatief toe
- Door rauwe lijnolie te verhitten tot 100 graden en 15 minuten te laten pruttelen kun je zelf Gekookte Lijnolie maken
- Als hout geen olie op kan nemen kan het ook geen water opnemen en is het dus keurig beschermd
- Hout dat vergrijst is eigenlijk aan het rotten
- Vergrijsd hout is onbeschermd hout

Fabels en feiten...

- Teakhout moet je ontvetten omdat anders de olie niet voldoende in kan dringen
- Olie maakt hout vrijwel altijd donkerder
- Lijnolie is prima waterbestendig
- Danish Oil glanst meer dan andere olie
- Danish Oil is de beste olie die er is
- Als ik het hout van 3 lagen olie voorzie is het prima beschermd

Fabels en feiten...

- Schuur altijd tot minstens korrel 180
- Hoe fijner je schuurt, hoe hoger de glans
- Wie fijner schuurt heeft minder olie nodig
- Als je ál te fijn schuurt dan neemt het hout geen olie meer op
- Gekookte oliën zijn nooit voedselveilig omdat er siccatieven in zitten

Fabels en feiten...

- Hardwaxolie geeft een mat oppervlak maar op plaatsen die belast worden krijg je juist glanzende plekken
- Hardwaxolie vormt een filmpje was op het oppervlak en beschermd daardoor beter
- Je kunt beter 2 lagen Hardwaxolie aanbrengen in plaats van 1 laag
- Een goede olie-afwerking is veel werk

Vragen?

Veel houtolie plezier!

En bedankt voor de aandacht!